ÎN DEZBATERE

PROBLEMELE FOTBALULUI

ÎN DEZBATERE

Dezbaterile largi purtate, în ultima vreme, în cercurile specialiștilor, în presă sau în masa largă a iubitorilor fotbalului, asupra diverselor aspecte ale fotbalului, s-au referit și la problema celei mai bune soluții de pregătire și alcătuire a echipei naționale. Una dintre opiniile care încep să se bucure de credit este și aceea că trebuie să reintroducem formula — existentă, de altfel, la noi, cu cîteva zeci de ani în urmă — a selecționerului unic. Această formulă, existentă și actualmente în unele țări, are însă și critici sau oameni care o admit cu unele corectări.

Cu ajutorul unor reputați antrenori și foști jucători internaționali, cărora le-am cerut opiniile, discutăm și noi această problemă, în pagina de față:

ESTE SELECȚIONERUL UNIC CEA MAI BUNĂ SOLUȚIE?

COLEA VÎLCOV

Optez pentru selecționer unic — coordonator. *Experiența din 1963 cînd* **C. Teașcă** *a îndeplinit această funcție — pentru puțină vreme — ne-a dovedit că alegerea nu a fost dintre cele mai nimerite. Tînăr, fără prea multă experiență și fără să privească din același unghi obiectiv toți jucătorii, încercarea lui a eșuat. Asemenea situații nu mai trebuie repetate.*

Echipa națională trebuie încredințată celui mai competent, celui mai prieput dintre noi. Alegerea să fie făcută cu maximum de exigență. Să fie cîntărită fiecare calitate a sa. Să se analizeze valoarea practică a trecutului său în așa fel încît alegerea să nu dea greș. El va trebui să fie sincer și cinstit, poliglot și erudit, să aibă personalitate, să-și impună punctul de vedere și să-și susțină cu fermitate părerile. Să fie un bun pedagog care să aibă deplina libertate în privința hotărîrilor sale, bucurîndu-se în același timp de încrederea tuturor celor cale l-au ales. În muncă sa, să fie ajutat de doi antrenori care să împărtășească întrutotul ideile acestuia. Primind directive clare, urmînd matematic un plan de pregătire a echipei naționale, cei doi subalterni vor lucra efectiv cu lotul de jucători selecționați, lot care se va adopta cel mai bine concepției tactice preconizate de selecționerul unic. Această regulă va fi impusă tuturor cluburilor pentru ca ideea tactică de joc care se conturează la nivelul echipei naționale să fie adoptată și aplicată și de către echipele divizionare.

În această privință H. Herrera într-un interviu acordat unor ziariști a dat un răspuns foarte plastic: „un tablou celebru nu poate fi pictat decît de un singur pictor".

Munca selecționerului unic va rămîne fără rezultat, dacă, fiecare echipă va aplica diferite tactici, de moment, numai în scop pur personal. În astfel de cazuri, jucătorii deprinși la cluburi cu anumite idei tactice, cînd sînt chemați să facă parte din lotul reprezentativ, le va fi aproape imposibil, ca în numai cîteva zile, să deprindă o nouă concepție de joc, așa că randamentul lor va fi minim, iar încercările selecționerului, total anulate.

Pentru a sprijini munca selecționerului, antrenorii, medicii, ziariștii pot veni cu propuneri în legătură cu forma unor jucători urmăriți de ei. În felul acesta privirile selecționerului se vor îndrepta spre jucătorii propuși, dar el va trebui să-i și vadă la lucru.

În încheiere, în situația de față, consider că această funcție ar putea fi îndeplinită cu mult succes numai de un singur om și anume de antrenorul emerit Vogl Emerich, *care cu priceperea și pasiunea dovedită față de fotbal, poate deveni selecționer unic.*

AUGUSTIN BOTESCU

Eu aș zice că problema selecționerului unic se poate pune atunci cînd factorul obiectiv se întîlnește cu cel subiectiv. Sau cu alte cuvinte atunci cînd în cadrul temeinic organizat al fotbalului național și capabil să ridice o largă pleiadă de jucători valoroși, apare o figură proeminentă de animator, capabil prin cartea sa de vizită (trecută și prezentă) să polarizeze și să canalizeze eforturile tuturor factorilor chemați să concure la reprezentarea fotbalului din țara respectivă în arena internațională. O asemenea fericită întîlnire nu poate avea decît efecte salutare. Mi-aș permite să enunț cîteva din calitățile necesare unui selecționer unic: să fie un om animat de o mare responsabilitate și cu un înalt simț al datoriei, să aibă o largă platformă în țară și străinătate, consecință directă a unei vaste experiențe, a prestigiului dobîndit și a relațiilor stabilite în lumea fotbalului mondial, obiectivitatea și cinstea exemplară să-i asigure încrederea opiniei publice, a sferei sale de colaboratori și, bineînțeles, a forurilor competente, să cunoască bine de tot fotbalul național și să simtă „pulsul" soccerului internațional, să dovedească orientare în preconizarea ideilor care-l călăuzesc în selecția și pregătirea echipelor reprezentative.

Să ne întoarcem însă din sferele ideale, la realitatea plină de asperități a fotbalului nostru actual. Cred că în momentul de față neexistînd condițiile obiective necesare și nici vreo personalitate de prim rang care să se impună cu necesitate, soluția selecționerului unic este prematură.

Să așteptăm atunci ca roadele să se coacă de la sine? Nicidecum! De aceea eu sînt de părere că alternativa cea mai viabilă, care să țină cont de actuala conjunctură dar și de perspectiva fotbalului nostru, o constituie formarea unui director tehnic capabil să-și asume cu competență, în timp, sarcinile de răspundere ale conducerii echipei naționale. Cum văd concret acest proces?

În primul rînd în formarea unei „comisii de 3", în care cei ce aspiră la definitivarea lui ca director tehnic să fie ajutat de alți doi antrenori atît în depistarea și urmărirea consecventă a selecționabililor cît și în pregătirea lotului. Linia conducătoare va aparține însă directorului tehnic. Acest om trebuie căutat printre antrenorii care au transformat deja posibilitățile avute la echipele antrenate de ei, în realități palpabile. De aceea nu opinez pentru nici una din soluțiile extreme: nici un fost mare jucător, dar practician îngust și lipsit de tact pedagogic, dar și orizont intelectual, dar nici un teoretician, mai mult sau mai puțin autor de literatură, lipsit de aplicație pentru teren.

În concluzie: prin intermediul acestei „comisii de 3" să creștem viitorul director tehnic al echipei naționale.

LAZĂR SFERA

Au trecut anii și propunerea mea și a multor oameni care iubesc fotbalul de a se acorda credit deplin unei singure persoane, care să conducă destinele echipei naționale, a rămas fără rezultat. Astăzi, mai clar ca oricînd, se profilează necesitatea înființării funcției de selecționer unic, funcție ce trebuie privită cu toată seriozitatea de acela care va avea cinstea s-o îndeplinească. Comoditatea de birou va trebui să fie abandonată, singura cale de urmărire a potențialului jucătorilor noștri fiind permanenta deplasare a selecționerului pe terenurile de fotbal din întreaga țară. Un factor esențial va fi acordarea sprijinului moral, prin garantarea unei perioade de lucru de cel puțin cinci ani fără obligativitatea unor victorii imediate dar needificatoare.

La pregătirea echipei naționale el va colabora cu unul sau doi antrenori pe care să și-i aleagă singur iar sprijinul acestora să se facă cu afecțiune. El să vină cu propuneri și păreri, fără să se abată însă de la indicațiile și hotărîrile selecționerului, el fiind suveran în tot ceea ce întreprinde. Într-o sferă mai largă, pentru a se cunoaște îndeaproape munca antrenorilor de la cluburi și forma jucătorilor, să fie numiți 16 antrenori regionali (cîte unul pentru fiecare regiune) care să-și stabilească sediul în orașele reședințe de regiuni, fiind răspunzători de activitatea tuturor echipelor cuprinse în regiunea respectivă. Ei vor fi obligați să raporteze periodic F.R.F. și respectiv selecționerului unic potențialul echipelor și forma jucătorilor care la un moment dat s-au impus în vederile selecționării.

În perioada de tranziție, selecționerul unic să aibă posibilitatea de a vizita țări cu fotbal avansat, unde să urmărească atît pregătirea echipelor cît și latura organizatorică a unor cluburi puternice în vederea lărgirii cunoștințelor sale, în așa fel ca la înapoierea în țară să poată aplica cele mai bune metode de pregătire. În orice caz, selecționerul unic va trebui să fie neapărat autohton. Apelînd la un antrenor străin, chiar și pentru o perioadă mai îndelungată de timp, nu vom reuși să rezolvăm decît situații de moment. Și apoi cu cine-i vom înlocui? În schimb, un antrenor român, care cunoaște în ansamblu toate problemele legate de activitatea fotbalului nostru, poate rezolva mai bine obiectivele, prin promovarea unei atmosfere sănătoase de lucru și printr-o activitate sobră și riguroasă, care va da precis roade.

ION VOINESCU

Oriunde am fost și am jucat în lume, un singur antrenor răspundea în ultimă instanță de echipa națională, chit că pînă la definitivarea ei, pe parcursul pregătirilor, acesta se consulta și cu alți specialiști. Deci din capul locului precizez că responsabilitatea trebuie să fie unică și în cazul fotbalului nostru. Orice comisie, mai restrînsă sau mai largă, poate constitui în cazul unor eșecuri, adăpostul unor scuze de felul: „N-a fost ideea mea! N-am răspuns eu! Nu l-am propus noi!" etc., etc.

Bineînțeles că această răspundere unică a antrenorului principal (care implică evident niște criterii personale de alcătuire și pregătire a lotului reprezentativ) nu exclude, ci din contră, necesită o prealabilă și organizată consultare a unui cadru larg de specialiști. El trebuie să fie ajutat în problemele adiacente de un antrenor secund și de medic, fiecăruia însă antrenorul principal delimitîndu-i de la început atribuțiile.

Antrenorul principal trebuie să fie un om de pură specialitate, fost fotbalist internațional, sensibil la adevărata valoare a jucătorului, cunoscînd din proprie experiență tensiunea unei mize, momentele dificile ale eșecului, febra debutului sau euforia victoriei internaționale. De aceea eu cred că dacă la nivelul echipei naționale nu te poți baza pe mediocrități, de ce am face-o în cazul antrenorilor de lot?

Am vorbit mai sus despre necesitatea unui antrenor secund. Cred că acesta trebuie să provină de la echipa ce dă cei mai mulți jucători lotului (aceasta presupune, desigur, ca întîi antrenorul principal să dea criteriile de selecție, să alcătuiască lotul și apoi să fie chemat antrenorul secund).

PETRE STEINBACH

Eu cred că directorul tehnic, coordonator al problemelor tuturor echipelor naționale, oferă o soluție viabilă. De ce? În primul rînd, pentru că ar avea întreaga răspundere și în consecință va trebui să discearnă și nu să se lase influențat de X sau Y.

Iar în al doilea rînd, acționînd cu un cadru organizat de colaboratori va putea să lucreze în perspectivă, cuprinzînd totodată principalele probleme pe care selecția și pregătirea echipelor naționale le ridică.

Care să fie acest cadru? Directorul tehnic, elaborînd întregul complex de pregătire și prezentare în perspectivă a tuturor echipelor naționale, se va ocupa totodată, în mod direct și de procesul de selecție și pregătire a primei echipe. El va fi ajutat în cea de a doua sarcină de către un alt antrenor, cel care răspunde de echipa B. În acest organism de tehnicieni ai federației, să-i spunem „comitet director", ar urma să mai facă parte antrenorii echipelor naționale de tineret, juniori și cel ai selecționatei școlare (presupun că în curînd, pe baza extinderii organizate și planificate a fotbalului în toate formele de învățămînt, să putem alcătui și noi, ca în toate țările cu fotbal avansat, o selecționată școlară).

Important este ca fiecare reprezentativă să aibă asigurat un „spate", echipa primă pe cea de B, „tineretul" pe juniori și așa mai departe. Aceasta înseamnă perspectiva și dacă cerem perspectivă, trebuie să avem planificare. De aceea antrenorii acestor echipe trebuie lăsați să se ocupe în exclusivitate de munca lor și nu transformați în „inspectori" ai federației.

În fața directorului tehnic și a ajutoarelor sale se pun multe și grele probleme. Avem în momentul de față cadre capabile să le facă față? Eu cred că da! Într-o țară cu un fotbal semicentenar, care a dat în acest timp nenumărați jucători de talie internațională și — de ce nu? — antrenori prieeputi, se pot găsi și alege cu discernămînt oamenii potriviți.

Și pentru ca alegerea organelor corespunzătoare să se bazeze și pe girul opiniei publice, pe acest cîntar sensibil al iubitorilor fotbalului din întreaga țară, propun ca revista FOTBAL, ca organ de specialitate, să-și deschidă coloanele propunerilor venite de la cititorii săi în vederea desemnării celor ce se vor ocupa în viitor de echipele noastre naționale.

Nimeni însă dintre cei aleși nu va accepta această muncă de răspundere, dacă nu i se va da garanția unei perioade necesare de timp în care să-și poată valorifica intențiile. Numai munca elaborată în profunzime și în perspectivă, imună la improvizații, nervi trecători și invective născute de unele eșecuri, poate da roade. Experiențe efemere de „tip Teașcă sau Fontaine" sînt inevitabil sortite eșecului.

DUMITRU MACRI

Sînt pentru selecționer unic. Părerea mea se fundamentează pe experiența dobîndită de multe țări cu fotbal avansat, ale căror rezultate constituie criteriul cel mai obiectiv de judecată. Exemplele din anii din urmă dovedesc că aproape toate țările europene, cu fotbal mai mult sau mai puțin avansat, au încredințat destinele echipei lor naționale, unui singur om, făcîndu-l responsabil de pregătirea și rezultatele obținute pe plan internațional.

Așadar, sînt pentru o responsabilitate unică în selecția și pregătirea lotului reprezentativ și cred că avantajele unui asemenea sistem exclud șovăielile în această direcție. Dar o dată adoptat, el presupune o mare atenție acordată tuturor elementelor de ordin organizatoric care să-l susțină și să-i asigure o valorificare deplină. Experiența Franței, de dată recentă, este mai mult decît elocventă. În alegerea omului care să îndeplinească această funcție nu trebuie să ne lăsăm purtați de nici un fel de simțăminte duioase, ușuratice și să fim călăuziți de o judecată lucidă în cernerea valorilor intrate în discuție, de multă obiectivitate și simț de răspundere. Încredințarea prestigiului fotbalului românesc unui om constituie o chestiune cu care nu se poate juca nimeni.

Idealul pe care trebuie să-l reprezinte cel ales necesită toate calitățile: competență, ochi format în ani și ani de alergătură de la un meci la altul, o bogată cultură generală, cunoștințe specifice de medicină, psihologie, pedagogie, o cunoaștere profundă a vieții și mentalității jucătorului, o documentație exactă asupra evoluției fotbalului pe toate meridianele, într-un cuvînt, totul. Mai mult ca sigur că nu se va putea găsi, deocamdată, un asemenea om, dar eforturile noastre trebuie concentrate în vederea rezolvării problemei cît mai aproape de imaginea ideală a soluției.

Selecționerului unic, o dată ales, trebuie să i se acorde autonomie în munca sa, încredere deplină în tot ce întreprinde, și mai cu seamă mult calm și răbdare. El va trebui să-și asigure colaborarea antrenorilor de club și a altor specialiști. Se impune însă ca spre deosebire de pînă acum, propunerile pentru selecționare făcute de antrenorii de la cluburi să conțină în ele un grad înalt de răspundere.

CONCLUZII

Iată deci șase păreri de la șase foști internaționali, unii antrenori cu vechime, ca Petre Steinbach și Augustin Botescu, alții de curînd ieșiți din activitatea competițională, de curînd antrenori, ca Voinescu și Macri. Cu toți au dezbătut problema selecționerului unic. Din lectura declarațiilor rezultă în general opțiune pentru selecționer unic, dar și rezerva asupra posibilității găsirii cu ușurință a unei asemenea persoane căreia i se cer foarte multe calități.

Revista noastră își însușește caracterizările făcute atît de judicios funcției de selecționer unic și constată că ANALIZÎND SUMAR ACTIVITATEA din ULTIMII 10 ANI A ANTRENORILOR NOȘTRI, inclusiv a acelora care au condus echipa națională în această perioadă de timp (Gh. Popescu, Em. Vogl, N. Petrescu, A. Botescu, Ilie Oană, Angelo Niculescu, Bazil Marian, Silviu Ploieșteanu, Gh. Ola, C. Teașcă și Șt. Covaci) NU GĂSIM ACEA PERSONALITATE PUTERNIC CONTURATĂ CARE SĂ SE FI IMPUS DEFINITIV. Deși toți aceștia au avut și au multe calități, fiecăruia i-a lipsit acel „CEVA" care să-l consacre pentru marea răspundere a postului de selecționer unic. REALIZAREA ACESTUI DEZIDERAT ESTE CU ATÎT MAI GREA CU CÎT FOTBALUL NOSTRU ESTE DOMINAT DE O MENTALITATE NECORESPUNZĂTOARE, DE SUPERFICIALITATE, DE PRIPEALĂ, DE IRONIE.

Avînd în vedere această situație, conchidem că soluția cea mai potrivită este aceea dată de cei mai „bătrîni antrenori care au răspuns la ancheta noastră, P. Steinbach și A. Botescu, NUMIREA UNUI DIRECTOR TEHNIC, ȘI A UNUI ANTRENOR FEDERAL PENTRU FIECARE ECHIPĂ NAȚIONALĂ (A, tineret și juniori). În perioada de pregătire fiecare din aceștia ar urma să aibă un antrenor secund, în mod obligatoriu antrenorul echipei de club care numără cei mai mulți selecționabili în lotul respectiv. DIRECTORUL TEHNIC AL LOTURILOR REPREZENTATIVE ȘI CEI DOI ANTRENORI AI FIECĂREI ECHIPEI AR URMA SĂ SELECȚIONEZE REPREZENTATIVA ȚĂRII ȘI SĂ RĂSPUNDĂ DE PREGĂTIREA EI.

În ceea ce privește persoanele apte pentru asemenea răspunderi, le vom discuta într-un număr viitor. De pe acum putem afirma însă că ambele nume vehiculate în această anchetă, ca și altele, desigur, Em. Vogl și C. Teașcă vor putea fi luate în considerare. Nu se poate să nu remarcă faptul că după insuccesul de acum cinci ani, de domeniul trecutului, C. Teașcă a perseverat în muncă, s-a maturizat, este permanent la curent cu noutățile din fotbalul mondial, a fost în Anglia la ultimul campionat mondial, și a scris o nouă carte cu acest prilej. El poate candida la unul din cele patru posturi care ar forma nucleul de responsabilitate asupra echipelor naționale.